

İstanbul : :

Sayı
Our Reference: **732**

23.02.2015

Konu
Subject :**“Yer Üstü Suları, Yer Altı Suları Ve Sedimentten Numune Alma Ve Biyolojik Örnekleme Tebliği” Hk.**Sirküler: **144** / 2015**Sayın Üyemiz,**

Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından, “**Yer Üstü Suları, Yer Altı Suları Ve Sedimentten Numune Alma Ve Biyolojik Örnekleme Tebliği**” 21 Şubat 2015 Tarih ve 29274 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Söz konusu Tebliğ; yer üstü ve yer altı suları ile sedimentten numune alınması, numunelerin taşınması, korunması ve saklanması ile yer üstü sularında biyolojik kalite unsurlarının örnekleşmesi ve saklanması iləşkin usul ve esaslarını belirlemek olup, jeotermal kaynaklar ve deniz suları hariç, su kaynaklarının denize döküldüğü noktalardaki kıyı suları dahil, diğer kıyı suları hariç, kıtta içi yer üstü, yer altı ve geçiş sularından ve sedimentten numune alınması, numunelerin taşınması, korunması ve saklanması ile yer üstü sularında biyolojik kalite unsurlarının örnekleşmesi ve saklanması iləşkin hususları kapsamaktadır.

Bahse Konu Tebliğ Odamız (www.denizticaretodasi.org.tr) web sayfasında Mevzuat/Duyuları bölümünde yer almaktadır.

Bilgi ve gereğini arz/rica ederiz.

Saygılarımızla,

Murat TUNCER
Genel Sekreter

EK: Bahse Konu Tebliğ (38 syf.)

GEREĞİ

- İlgili Üyelerimiz (WEB Sayfasında)
- İMEAK DTO Şubeleri ve Temsilcilikleri
- İMEAK DTO 01,02,08,14,38,39,45,46 Meslek Komite Üyeleri
- SUR-KOOP
- Balık Müstahsilleri Derneği
- S.S. Marmara Bölgesi Balıkçılık Kooperatifî Birliği
- S.S. İstanbul Bölgesi Balıkçılık Kooperatifî Birliği

Bilgi:

- Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri
- İMEAK DTO Şube YK Başkanları

TEBLİĞOrman ve Su İşleri Bakanlığından:**YER ÜSTÜ SULARI, YER ALTı SULARI VE SEDİMENTTEN NUMUNE ALMA VE BİYOLOJİK ÖRNEKLEME TEBLİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı; yer üstü ve yer altı suları ile sedimentten numune alınması, numunelerin taşınması, korunması ve saklanması ile yer üstü sularında biyolojik kalite unsurlarının örneklenmesi ve saklanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ, jeotermal kaynaklar ve deniz suları hariç, su kaynaklarının denize döküldüğü noktalardaki kıyı suları dahil, diğer kıyı suları hariç, kıta içi yer üstü, yer altı ve geçiş sularından ve sedimentten numune alınması, numunelerin taşınması, korunması ve saklanması ile yer üstü sularında biyolojik kalite unsurlarının örneklenmesi ve saklanmasına ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Tebliğ, 29/6/2011 tarihli ve 645 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci, 9 uncu ve 26 nci maddeleri ile 11/2/2014 tarihli ve 28910 sayılı Yüzeysel Sular ve Yeraltı Sularının İzlenmesine Dair Yönetmeliğin 26 nci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 –(1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Akifer: Yeterli miktarda yer altı suyu akışına ya da içerdiği yer altı suyunun kullanılmasına izin veren gözeneklilik ve geçirgenliğe sahip litolojik birimleri,
- b) Anlık numune: Belirli bir zamanda ve belirli bir noktadan o anda alınan ve sadece o yeri ve o zamanı temsil eden numuneyi,
- c) Bakanlık: Orman ve Su İşleri Bakanlığını,
- ç) Bentik bölge: Sahil çizgisinden itibaren en derin yere kadar olan tüm dip bölgesini,
- d) Biyolojik izleme: Su kütlesinin genel durumunun belirlenmesi maksadıyla suda yaşayan canlıların periyodik olarak örneklenmesini ve analizini,
- e) Biyolojik kalite unsuru: Biyolojik izleme kapsamında örneklenmesi gereken bentik makroomurgasız, fitoplankton, fitobentoz, balık, makrofit, makroalg ve angiosperm gibi canlı gruplarının her birini,
- f) Fiksasyon: Organizmanın doğal durumuna en yakın şekilde sabitlenip dış etkenlere dirençli hale getirilmesini,
- g) Geçiş suları: Nehir ağızları civarındaki, kıyı sularına yakın olmaları ancak aynı zamanda tatlı su akıntılarından önemli ölçüde etkilenmeleri neticesinde kısmen tuzlu olma özelliğine sahip yer üstü su kütelerini,
- ğ) GPS: Küresel Konumlama Sistemi,
- h) Habitat: Bir organizmanın ve ekolojik topluluğun yaşadığı ve geliştiği yeri,
- i) Helofit: Kıyıda ve bataklık alanlarında gelişen, genellikle kökü su altında ve gövdesi su üzerinde bulunan çok yıllık bitki topluluklarını,
- j) İzleme programı: İzleme noktaları, izlenecek parametreler, izleme tipi (operasyonel, genel maksatlı, araştırmacı), izleme yapan kurumlar ve izleme sıklıklarının yer aldığı programı,
- k) Kaptaj: Akışkanın doğal olarak ve/veya bilimsel yöntemler ve uygun araçlar kullanılarak rezervuardan veryüzüne ulaşmasından itibaren kırılmamasının önlenerek ve korunarak daha sağlıklı şekilde değerlendirilebilmesi için kullanım öncesi özel teknikle yapılan toplama havuzlarında, galeri ve/veya kuyularda biriktirilmesi işlemini,
- l) Karışım bölgesi: Yer üstü alıcı su ortamına yapılan deşarjlarda, deşarj noktasından başlayarak 30/11/2012 tarihli ve 28483 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yüzeysel Su Kalitesi Yönetmeliğinin ek-8'inde tanımlanan bölgeyi,
- m) Kıyı suyu: Jeolojik birimlerin içinde doğal olarak oluşan, bir veya daha fazla çıkış noktasından veryüzüne kendiliğinden çıkan suyu,
- n) Kompozit numune: Su kaynaklarından belirli zaman aralıklarında orantılı olarak alınan karışık numuneyi,
- o) Kuyu logu: Kuyunun açılması sırasında ve açıldıktan sonra kuyuya ilişkin bütün bilgilerin kaydedildiği belgeyi,

- ö) Kuyu tahliyesi: Bir kuyuda yer alan durgun yer altı suyunun uzaklaştırılarak taze yer altı suyu ile yer değiştirilmesinin sağlanması işlemini,
- p) Lagün: Denizden kıyı kordonu ile ayrılan sığ gölü,
- r) Litoral bölge: Kıyı çizgisinden itibaren başlayıp yüksek yapılı su bitkilerin ortadan kalktığı yere kadar olan ve tamamen ışık alan kıyı bölgesini,
- s) Muhabaza borusu: Sondaj kuyusunun göçmesini, istenilmeyen su, gaz, silt, kum ve benzeri ince malzemelerin kuyuya girişini önlemek ve pompanın kuyu içinde kalan kısımlarını korumak maksadıyla kullanılan kapalı boruları,
- s) Pelajik bölge: Dip ve kıyı ile ilişkisi olmayan açık su bölgelerini,
- t) Sediment: Bir akarsu tarafından taşınmış olan kaya veya biyolojik kökenli materyallerden meydana gelen partikül yiğinini,
- u) Sedimentasyon: Sularda bulunan askıdaki katı maddelerin, yer çekimi, yoğunluk ya da suyun akış hızı gibi faktörlerden etkileneerek suyun dibine çökmesi eylemini,
- ü) Şahit numune: Analiz neticelerine yapılabilecek itirazların çözümünde kullanılacak, esas numune ile aynı koruma şartları altında alınan ve gerektiğinde analiz yapılması maksadıyla saklanan numuneyi,
- v) TSE: Türk Standartları Enstitüsü,
- y) Yetkili laboratuvar: 25/12/2013 tarihli ve 28862 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yetkilendirilen laboratuvarları,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Numune Alma, Taşıma, Saklama ve Koruma ile Örneklemeye İlişkin Genel Hükümler

İlkeler

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

- a) Yer üstü ve yer altı suları ile sedimentten numune alınmasında, numunelerin taşınmasında, saklanması, korunmasında ve yer üstü sularının örneklenmesinde TSE standartlarına ve uluslararası kabul görmüş standartlara uyulması ve bu Tebliğde bahsi geçen TSE standartlarından herhangi birisi güncellendiğinde, güncellenen standart veya muadilinin güncellendiği tarihten itibaren geçerli olması,
- b) Yer üstü ve yer altı suları ile sedimentten numune alınması, numunelerin taşınması, saklanması, korunması ve yer üstü sularının örneklenmesi arazi çalışmaları öncesinde, “TS EN ISO 5667-1 Su Kalitesi - Numune Alma - Bölüm 1: Numune Alma Programlarının ve Numune Alma Tekniklerinin Tasarımına Dair Kılavuz” kapsamında numunelerin alınması ile ilgili tüm hususları içeren numune alma programlarının oluşturulması,
- c) Yer üstü ve yer altı sularından alınan numunelerin saklanması, taşınmasının ve korunmasının “TS EN ISO 5667-3 Su Kalitesi-Numune Alma-Bölüm 3: Su Numunelerinin Muhafazası ve Taşınması İçin Kılavuz”a göre yapılması,
- ç) Sediment numunelerinin saklanması, taşınmasının ve korunmasının “TS EN ISO 5667-15 Su Kalitesi-Numune Alma-Bölüm 15: Çamur ve Sediment Örneklerinin Koruma ve Taşıma Rehberi”ne göre yapılması,
- d) Yer üstü ve yer altı suyundan numune alma sıklığının, su kalitesine ve yıllık kalite değişimlerine, su kaynağına karşı suların ve atıksu deşarjlarının kirlilik durumuna, suyun hidrolojik karakterine, ekolojik duruma, kullanım maksadına bağlı olarak Bakanlık tarafından hazırlanan izleme programlarında belirlenmesi,
- e) Numune alma sıklığının, kirliliğin yoğun olduğu bölge ve/veya su kalite kriterlerinin iyileştirilmesi gereken alıcı su ortamlarında Bakanlığın görevceği lüzum üzerine arttırılması,
- f) Kimyasal, fiziksel ve mikrobiyolojik analizler için numune alacak personelin sulardan ve sedimentten numune alma konusunda Bakanlık veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan eğitim almış ve numune alma sertifikasına sahip olması,
- g) Kimyasal ve mikrobiyolojik analiz için belli bir zamanda ve belli bir yerden alınan numunenin sadece o yeri ve zamanı temsil etmesi,
- ğ) Numune alma noktalarının koordinatlarının GPS ile belirlenmesi,
- h) Kimyasal ve mikrobiyolojik analiz için alınan numunelerin temsil edici ve yapılacak analize göre yeterli hacimde olması,
- i) Kimyasal ve mikrobiyolojik analiz için şahit numune alınması durumunda şahit numunenin yetkili laboratuvara mühürlü olarak teslim edilmesi,
- i) Yer üstü ve yer altı suları ile sedimentten alınan numunelerin analizden önce gerekli koruma önlemleri alınarak laboratuvara getirilmesi ve taşıınma esnasında kırıltılmemesi için gerekli tedbirlerin alınması,
- j) Yer üstü ve yer altı suları ile sedimentten alınan numunelerin cam veya plastik kaplarda taşınarak saklanması,
- k) Yer üstü ve yer altı suları ile sedimentten alınan her numune için ek-1'de yer alan etiketin hazırlanması ve

numune kabının üzerine yapıştırılması,

- l) Yer üstü ve yer altı suları ile sedimentten numune alınması sırasında ek-2'de yer alan numune alma tutanağının doldurulması ve imza altına alınması,
 - m) Kimyasal analiz için numuneler alındığında numune alma tutanağının numune alma sertifikası bulunan kişi veya kişiler tarafından imza altına alınması,
 - n) İnorganik parametrelerin analizi için yer üstü ve yer altı suyundan numune alınmadan hemen önce numune kabının alınacak numune ile 2-3 defa çalkalanması ve dökülmesi,
 - o) Organik parametrelerin analizi için yer üstü ve yer altı suyundan numune alınmadan önce numune kabının numune ile çalkalanmaması,
 - ö) Sedimentten numune alınmadan hemen önce numune kabının ortam suyu ile 2-3 defa çalkalanması ve dökülmesi ve ayrıca numune alma araç gereçleri ve şişelerinin, içlerindeki muhtemel birikimleri ve biyolojik oluşumları önlemek için temizlenmesi,
 - p) Kimyasal analiz için numune alındıktan sonra, kapak ile numunenin üst yüzeyi arasında hava kalmayacak şekilde şişenin ağızının kapakla kapatılması,
 - r) İstenen kimyasal analizin türüne göre her bir numunenin ayrı numune alma kabına alınması, ayrı saklama ve koruma işlemeye tabi tutulması,
 - s) Kimyasal ve mikrobiyolojik analiz için alınan numunelerde ek-3'te yer alan parametrelere özgü numune alma kabı tipi, saklama ve koruma şartları ve saklama süreleri kriterlerinin dikkate alınması,
 - ş) Aynı numunenin kimyasal, mikrobiyolojik ve mikroskopik tayinler için kullanılmaması,
 - t) Kimyasal analiz için alınan numunelerin en kısa süre içinde analiz edilmesi ve numuneler bir gün içerisinde analiz edilecekse, düşük sıcaklıklarda (+4°C) saklanması,
 - u) Kimyasal analiz için alınan numunelerde, analizi yapılacak parametre ile girişim yapmıyorsa kimyasal koruma maddeleri kullanılabilir. Koruma maddelerinin kullanılması durumunda, koruma maddesinin önceden numune kabına konulması ve alınan numune ile iyice karışmasının sağlanması,
 - ü) pH, sıcaklık, çözünmüş oksijen ve elektriksel iletkenlik parametrelerinin analizlerinin yerinde hemen yapılması,
 - v) Biyolojik izleme kapsamında bentik makroomurgasız, fitoplankton, fitobentoz, balık, makrofit, makroalg ve angiospermin örneklenmesi,
 - y) Biyolojik örneklemenin nehir, göl, kıyı ve geçiş suyu kütlelerinde yapılması,
 - z) Biyolojik örneklemenin, sụcul ekosistemlerden biyolojik örneklem yapılması hususunda tecrübeli ve bu konuda mesleki yeterliliği olan personel tarafından yapılması,
- esastır.

ÜÇUNCÜ BÖLÜM **Kimyasal Analiz İçin Numune Alma Şartları**

Nehir ve akarsulardan kimyasal analiz için numune alma şartları

MADDE 6 – (1) Nehirlerden ve akarsulardan numune alınmasına ilişkin işlemler “TS ISO 5667-6 Su Kalitesi -Numune Alma - Bölüm 6 - Nehirlerden ve Akarsulardan Numune Alma Kılavuzu”na göre yapılır.

(2) Nehirlerde ve akarsularda numune alma noktaları seçimi aşağıdaki şartlara göre yapılır:

- a) Numune alma noktaları, numune alma bölgesindeki su kalitesini ve bu kalitenin bölge içerisindeki değişimini karakterize edecek şekilde ve sayıda belirlenir.
- b) Nehirlerde karışım bölgesi uzunluğu deşarj noktasından, yan kol birleşim noktasından itibaren mansap yönünde “10 x Akarsu Genişliği” olarak alınır. Genişliği 100 m'den az akarsularda karışım bölgesi mesafesi 1.000 m'yi geçemez. Genişliği 100 m'den fazla olan akarsularda ise, “10 x Akarsu Genişliği”ne karşı gelen mesafe, yaklaşık karışım bölgesi olarak alınır. Karışım bölgesi genişliği ise basit bir yaklaşımla akarsu genişliğinin $\frac{1}{4}$ 'ü olarak kabul edilir.
- c) Bir akarsu koluun veya bir atık su deşarjının ana akarsu kolu üzerindeki etkileri incelenmek istendiğinde, en az iki numune alma yeri belirlenir. Bunlardan biri akışa ters yönde, karışım noktasından hemen önce, diğer suyun akış yönünde, tam karışım gerçekleştiğinden sonra olmalıdır.
- ç) Sadece mevsimsel yağış alan bölgelerde ve uzun süre yağış görülmeyen yerlerde, nehir hacimleri ve akışları çok büyük değişiklikler gösterebilir ve numune alma yerleri, hem en yüksek hem en düşük akışın görüldüğü dönemlerde numune almaya uygun yerlerden belirlenir.
- d) Kişi buz tabakasının altından numune almak gerekiğinde seçilen numune alma yeri yılın diğer mevsimlerinde kullanılan numune alma yerine mümkün olduğunda yakın seçilir.
- e) Numuneler bir köprünün yakınından alınacaksa, bu yer yoldan kaynaklanabilecek kirliliğe karşı akışa ters yönde ve yeterince uzakta belirlenir.
- f) Numune alınacak yerin kendisinin araştırıldığı durumlar hariç olmak üzere araştırılan etkenlerin ilgili su kütlesinde homojen olarak dağıldığı yerlerden numune alınır.

(3) Nehirlerde yan kol veya atıksu deşarjından sonra tam karışımın sağlandığı belirlenen kesit üzerinde, yüzeyden 25 santimetre aşağıdan numune alınır. 25 santimetreden sig sularda ise su yüzeyinin hemen altından alınır.

Göl ve göletlerden kimyasal analiz için numune alma şartları

MADDE 7 – (1) Göllerden numune alınmasına ilişkin işlemler “TS 6291 Su Kalitesi - Numune Alma - Kısım 4: Göl ve Göletlerden Numune Alma Kuralları”na göre yapılır.

(2) Göllerde numune alma noktaları seçimi aşağıdaki şartlara göre yapılır:

a) Numune alma noktaları belirlenirken kirletici kaynakların yeri ve su kütlesinin hidrodinamik özellikleri göz önünde bulundurulur.

b) Baraj gölü, göl ve göletlerde başlıca su giriş ve çıkışları ile kıyılardaki faaliyetlerin etkilerini belirleyecek ve kalitenin bütün su kütlesindeki değişimini karakterize edecek şekilde yüzey alanı 500 hektardan küçük olan göllerde en az iki nokta, yüzey alanı 500 hektardan büyük olan göllerde en az üç nokta, yüzey alanı 50 hektardan küçük göllerde de en az bir nokta numune alma noktası olarak belirlenir.

(3) Dikey kesitte 10 metreden daha derin göllerden numuneler 0,5 metre derinliğinde yüzeyden, orta ve dipten olacak şekilde üç ayrı derinlikten alınır. 10 metre ve altındaki derinliğe sahip göllerden numuneler 0,5 metre derinliğinde yüzeyden ve dipten olacak şekilde iki ayrı derinlikten alınır. Göldeki tabakalaşma durumuna göre numune alınan derinlik sayısı artırılır. (4) Balık yetiştirciliği yapılan göl ve göletlerde, yetiştircilik tesisini temsil edecek şekilde, tesisin 20'şer metre açığından, dört kenarından dip, orta ve yüzey olmak üzere üç derinlikten örnekleme yapılır. Her derinlikten alınan örnekler ayrı ayrı karıştırılarak her derinlik için birer kompozit numune oluşturulur.

Kıyı sularından kimyasal analiz için numune alma şartları

MADDE 8 – (1) Kıyı sularında numune alma noktaları seçimi aşağıdaki şartlara göre yapılır:

a) Numune alma noktaları, numune alma bölgesindeki su kalitesini ve bu kalitenin bölge içerisindeki değişimini karakterize edecek şekilde ve sayıda belirlenir.

b) Numune alma bölgesi; erozyon, nehir akışı ve atık su gibi bir baskiya maruz ise tam karışımın sağlandığı bölgeden numune alınır. Sig kıyılarda deşarj noktasından yaklaşık “100 metre x 100 metrelük”, derin kıyı sularında “150 metre x 150 metrelük” alan karışım bölgesi olarak kabul edilir.

(2) Kıyı suları için 20 metreden sig numune alma noktalarında numuneler, 0,5 metre derinliğinde yüzey ve dip derinlikten, 20 metreden derin numune alma noktalarında ise 0,5 metre derinliğinde yüzey, orta ve dip derinliklerden alınır.

Geçiş sularından kimyasal analiz için numune alma şartları

MADDE 9 – (1) Geçiş sularından numune alma noktaları seçimi aşağıdaki şartlara göre yapılır:

a) Numune alma noktaları, numune alma bölgesindeki su kalitesini ve bu kalitenin bölge içerisindeki değişimini karakterize edecek şekilde ve sayıda belirlenir.

b) Numune alma noktası geçiş suyunu temsil edici özellikte olmalıdır.

c) Suyun tuzluluk oranının kıyı sınırlarından itibareninde 5'e düşüğü nokta geçiş suyunun nehir kısmındaki sınırlıdır. Geçiş suyu özelliği gösteren yer üstü suyu kütlesinin ortası numune alma noktası olarak belirlenir.

ç) Numune alma noktası, atıksu veya yan kolların tam olarak olduğu bölgelerin akış yönündeki üç tarafında belirlenir.

(2) Geçiş sularında yankol veya atıksu deşarjından sonra tam karışımın sağlandığı belirlenen kesit üzerinde, yüzeyden 25 santimetre aşağıdan numune alınır.

Yer altı suyundan kimyasal analiz için numune alma şartları

MADDE 10 – (1) Yer altı suyundan genel maksatlı numune alınmasına ilişkin işlemler “TS ISO 5667-11 Su Kalitesi -Numune Alma - Bölüm 11 – Yeraltı Sularından Numune Alma Kılavuzu”na ve “TS 9359 Su kalitesi – Yer altı Suyu Kontrol Kuyularından Numune Alma Rehberi”ne göre yapılır.

(2) Kirlenmiş sahalarдан yer altı sularından numune alınmasına ilişkin işlemler “TS ISO 5667-18 Su Kalitesi - Numune alma - Bölüm 18: Kirlenmiş Sahalardaki Yeraltı Suyundan Numune Alma Kılavuzu”na göre yapılır.

(3) Kaynak suyu ve kaptajlarında, beslenim alanlarını karakterize edecek noktalardan numune alınır.

(4) Yer altı suyu kuyularından numune alımı işlemi aşağıdaki ilkelere göre yapılır:

a) Kuyu loglarındaki jeolojik formasyon geçişleri dikkate alınarak numune alınır.

b) Sürekli kullanılan yer altı suyu kuyularında, numune alımı öncesinde kuyu tahliyesine ihtiyaç yoktur.

c) Sürekli kullanımı olmayan yer altı suyu kuyularında, zamanla olusabilecek muhtemel kimyasal ve biyokimyasal değişiklik akiferi temsil etmeyeceği için numune alımına başlamadan önce kuyu tahliyesi yapılır. Yer altı suyu kuyularında, kuyu muhafaza borusundaki durgun suyun boşaltılması için beş kuyu hacminde su tahliye edilir. Kuyu içindeki durgun su hacmi, kuyu derinliği ve kuyu muhafaza borusu iç çapı ölçümüne göre hesaplanır. Bu hesaplamayı gösteren formül aşağıda yer almaktadır.

$$V = 0.0785D^2 (d_2 - d_1)$$

V = Kuyu hacmi (litre)

D = Kuyu muhafaza borusu iç çapı (cm)

d_2 = Toplam kuyu derinliği (m)

d_1 = Su yüzeyine kadar olan derinlik (m)

Kuyu hacmi hesaplandıktan sonra, beş kuyu hacmi miktarındaki durgun suyun pompalanması için gerekli olan kuyu tahliye süresi aşağıdaki formüle göre hesaplanır.

$$t = \frac{V}{Q} = 0,0833 -$$

t = Tahliye süresi (dakika)

V = Kuyu hacmi (litre)

Q = Pompa debisi (litre/saniye)

ç) Sürekli kullanımı olmayan yer altı suyu kuyularında numune alımı ve kuyu tahliye işlemeye başlamadan önce, kuyuda durgun halde bulunan suyun seviyesi ölçülür. Su yüzeyine kadar olan derinlik ölçülürken, kuyu muhafaza borusu iç kısmının üst noktasından su yüzeyine kadar olan derinlik ölçülür ve kaydedilir. Kuyu log bilgilerinin olmadığı durumlarda, toplam derinliği hesaplamak için kuyu muhafaza borusunun uzunluğu ölçülür ve kaydedilir.

d) Kuyu hacminin hesaplanmadığı durumlarda, pH, sıcaklık, elektriksel iletkenlik, bulanıklık ve çözünmüş oksijen değerleri 2 dakika aralıklarla ölçülerek her bir parametre değeri sabitlenene kadar kuyu tahliyesine devam edilir.

Sedimentten kimyasal analiz için numune alma şartları

MADDE 11 – (1) Sedimentten numune alınmasına ilişkin işlemler “TS 9547 ISO 5667-12 Su Kalitesi-Numune Alma-Bölüm 12: Dip Sedimentlerinden Numune Alma Kılavuzu”na göre yapılır.

(2) Sedimentten numune alma noktaları seçimi aşağıdaki ilkelere göre yapılır:

a) Numune alma noktaları, numune alma bölgesindeki sediment kalitesini ve bu kalitenin bölge içerisindeki değişimini karakterize edecek şekilde ve sayıda belirlenir.

b) Numune alma noktaları seçilirken sediment birikmesinin ve sedimentte kirlenmenin oluşabileceği yerler tespit edilir. Bu yerler belirlenirken suyun hidrolojik bilgisi dikkate alınır.

c) Numune alma noktaları seçilirken sedimentte kirlilik oluşturabilecek potansiyel kirlilik kaynakları belirlenir. Bu yerler belirlenirken endüstri bölgelerinin, atık deşarj yerlerinin ve atıksu arıtım tesislerinin bulunduğu bölgeler dikkate alınır.

ç) Numune alma alanındaki homojenlik, pilot bir alan belirlenerek, numune alınacak alanın boyutuna göre enlemesine bir veya daha fazla kesitler alınılarak kontrol edilir. Her bir numune alma noktasından, beş ya da daha fazla temsili numune alınıp analiz edilerek homojenlik testleri yapılır. Aynı kesitlerden alınan numuneler ve aynı kesit farklı numune alma noktalarından alınan numunelerin homojenlikleri ölçülür. Eğer aynı kesit, farklı numune alma noktalarından alınan numunelerden aynı neticeler elde edilirse, söz konusu kesit tek bir numune alanı olarak değerlendirilir.

(3) Numune alınacak sedimente öncesinde fiziksel olarak hiçbir müdahale bulunulmadığından emin olunmalıdır.

(4) Numune alınırken sedimentin bozulmamış kısmından numune alınmasına dikkat edilir. Birikim hızına bağlı olarak sedimentin en üst katmanından 1 ila 5 cm arası derinlikten numune alınır. Akış hızının yüksek olduğu bölgelerde numune alma derinliği 5 cm'den daha fazla olabilir.

(5) Sedimentten numune alma sıklığı sedimentasyon ve suyun akış hızı ile değişmekle birlikte yılda en az bir kez olacak şekilde belirlenir. Örnekleme için akış hızının az olduğu yaz dönemleri tercih edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mikrobiyolojik Analiz İçin Numune Alma Şartları

Mikrobiyolojik analiz için numune alımı

MADDE 12 – (1) Yer üstü ve yer altı suyundan mikrobiyolojik analiz için numunelerin alınması, saklanması, taşınaması ve korunması “TS EN ISO 19458 Su Kalitesi-Mikrobiyolojik Analizler İçin Numune Alma Standardı”na göre yapılır.

(2) Numune alma noktası su kalitesini temsil edici özellikle olmalıdır. Nokta seçiminde düşey, yatay ve mevsimsel değişimler, tabakalaşma ve karışım noktaları göz önüne alınır.

(3) Numune alma noktası seçilirken şartların değişken olduğu noktalardan uzak durulur ve hidrolojik sistemin homojen olduğu noktalar tercih edilir.

(4) Mikrobiyolojik numune kapları ısı veya radyasyonla steril edilmiş cam veya plastik malzemeden üretilmiş olmalıdır. Numune aseptik şartlarda ve steril eldivenler kullanılarak alınır.

(5) Numune kabının üzerinde analizden önce çalkalamaya izin verecek kadar hava boşluğu bırakılır ve numune kabının kapağı hemen kapatılır.

(6) Virüsler dışında mikrobiyolojik analiz parametreleri için alınan numuneler kesinlikle dondurulmaz.

(7) Laboratuvara taşınması sekiz saatten fazla süren numuneler için saklama sıcaklığı izlenip kayıt altına alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Biyolojik Örnekleme Şartları**

Örnekleme sahalarının seçim şartları

MADDE 13 –(1) Biyolojik örnekleme sahalarının seçilmesi esnasında dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- a) Örnekleme, su kütlesini temsil edecek yeterli sayı ve boyuttaki kesit ve örnekleme alanlarında yapılır.
- b) Örnekleme sahaları, nehirler için en az 100 metrelük nehir uzunluğu ile en kesiti kapsayacak ve su kütlesindeki habitatları temsil edecek şekilde seçilir.
- c) Derin, geniş ve debisi yüksek nehirlerde ve nehir özelliği gösteren geçiş sularında örnekleme sahaları kıyı ve derin bölgeleri içerecek, en az 100 metrelük nehir/geçiş suyu uzunluğu ile en kesiti kapsayacak ve su kütlesindeki habitatları temsil edecek şekilde seçilir.
- ç) Örnekleme sahaları göl, gölet, rezervuar, kıyı suları ve lagün özelliği gösteren geçiş suları için litoral, bentik ve pelajik bölgeyi kapsayacak ve su kütlesindeki habitatları temsil edecek şekilde seçilir.
- d) Biyolojik örneklemenin yapılacağı noktanın kimyasal numune alma noktası ile aynı olması zorunlu değildir. Biyolojik örnekleme aynı su kütlesini temsil eden farklı bir noktadan yapılabilir.

Biyolojik örneklemenin yapılması ve örneklerin saklanması

MADDE 14 –(1) Su kütlesi kategorilerinde izlenmesi gereken biyolojik kalite unsurları ek-4'te yer almaktadır.

(2) Biyolojik örneklemde kullanılacak standartlar ve yöntemler ek-5'te yer almaktadır.

(3) Arazide doldurulması gereken arazi formları; nehirler için ek-6'da, göller için ek-7'de yer almaktadır.

(4) Biyolojik örneklerin saklanmasına ilişkin şartlar ek-8'de yer almaktadır.

Örnekleme sıklığı

MADDE 15 –(1) Biyolojik kalite unsurları için gerekli izleme sıklıkları yılda iki defadan az olmamak üzere Bakanlık tarafından hazırlanan izleme programlarında belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM **Son Hükümler**

Yürürlük

MADDE 16 –(1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 –(1) Bu Tebliğ hükümlerini Orman ve Su İşleri Bakanı yürütür.

Ekler için tıklayınız

ETİKET

NUMUNE ALMA ETİKETİ-YER ÜSTÜ SULARI/SEDİMENT		
Numune Alma Noktası Koordinatları	X	Y
Numune Alma Yeri Mevkii		
Numune Alma Tarihi ve Saati		
Numune Cinsi		
Numunenin Alınma Maksadı		
Koruyucu	Var ☐	Yok ☐
Koruma Şartı		
Numuneyi Alan		
Not		

AÇIKLAMALAR:

Numune Alma Noktası Koordinatları: Noktanın Koordinatları GPS ile belirlenip bu bölüme kaydedilir.

Numune Alma Yeri Mevkii: Numune alınan nehir, göl ve benzeri yerlerin, havzanın, yakınlardaki yerleşim yerinin ve şehrin ismi bu bölüme kaydedilir.

Numune Alma Tarihi ve Saati: Numune alma tarihi ve saati bu bölüme kaydedilir.

Numune Cinsi: Numunenin ne numunesi olduğu bu bölüme kaydedilir. Örneğin kıyı suyu numunesi gibi.

Numune Alınış Maksadı: Numunenin ne maksatla alındığı bu bölüme kaydedilir. Örneğin ön izleme gibi.

Koruyucu: Numune alımı esnasında koruyucu ilave edilmiş bu bölümde işaretlenir.

Koruma Şartı: Ek-3'te yer alan koruma şartlarından hangisi kullanıldı ise bu bölüme kaydedilir.

Numuneyi Alan: Numuneyi alan kişinin adı ve soyadı bu bölüme kaydedilir.

Not: Bu bölüme alıcı su ortamına ilişkin gerekli görülen önemli hususlar kaydedilir.

AÇIKLAMALAR:

NUMUNE ALMA ETİKETİ-YERALTı SULARı		
Numune Alma Noktası Koordinatları	X	Y
Numune Alma Yeri Mevkii		
Kurum Adı		
Havza ve İl Adı		Kuyu No:
Numune Alma Tarihi ve Saati		
Koruyucu	Var ☐	Yok ☐
Koruma Şartı		
Numuneyi Alan		
Not		

Numune Alma Noktası Koordinatları: Noktanın Koordinatları GPS ile belirlenip bu bölüme kaydedilir.

Numune Alma Yeri Mevkii: Numune alınan yeraltı suyunun, havzanın, yakınlardaki yerleşim yerinin ve şehrin ismi bu bölüme kaydedilir.

Kurum Adı: Numune almaya yetkili kurum/kuruluş adı bu bölüme kaydedilir.

Havza ve İl Adı: Numune alınan havzanın ve ilin ismi bu bölüme kaydedilir.

Kuyu No: Numune alınan kuyunun numarası bu bölüme kaydedilir.

Numune Alma Tarihi ve Saati: Numune alma tarihi ve saati bu bölüme kaydedilir.

Koruyucu: Numune alımı esnasında koruyucu ilave edilmiş bu bölümde işaretlenir.

Koruma Şartı: Ek-3'te yer alan koruma şartlarından hangisi kullanıldı ise bu bölüme kaydedilir.

Numuneyi Alan: Numuneyi alan kişinin adı ve soyadı bu

bölüme kaydedilir.

Not: Bu bölüme numunenin alınış maksadı ve kuyu ile ilgili gerekli görülen önemli hususlar kaydedilir.

Ek – 2

NUMUNE ALMA TUTANAĞI

NUMUNE ALMA TUTANAĞI					
Numuneyi Alan Kurum		Numune Alınan Yerin-Noktanın Havza-İl-Mevkii		Numunenin Cinsi	
Numuneye esas Resmi Talep Yazısının Tarihi : _____/ Sayısı :	Numuneyi Alınan Yerin-Noktanın Hava Sıcaklığı (°C)	X: Hava Durumu	Y: Hava Durumu	Almış Tarihi Almış Saati Almış Maksadı	<i>— / — / —</i>
Şahit Numune Teslimi: ☐ İstemişti Numunenin Almış Şekli : ☐ Anlık		☐ İstemişti ☐ Kompozit (2 Saatlik) ☐ Kompozit (24 Saatlik)		adet numune alınmış olup _____ adet şahit numune teslim edilmiştir.	
Arazi - Olaylımlımlar		Yer Üstü Su Numunesi		Sediment numunesi	
Numune Sıcaklığı (°C)	pH	Toplam Kuyu derinliği (d2) (m)	Sediment üzerindeki suyun derinliği (m)		
pH	Elektriksel İletkenlik ($\mu\text{S}/\text{cm}$)	Su yüzeyine kadar derinlik(d1) (m)	Sediment örmekleme derinliği (cm)		
Tuzluluk (%)	Tuzluluk (%)	Numune alma derinliği (m)	Örnekleme ekipmanı		
Oksijen Doygunluğu (%) ve Çözünmüşt Oksijen (mg/L)	Derinlik (m)	Kuyu çapı (cm)	pH		
Derinlik (m)	Secchi Diski Derinliği (m)	Numune alma yöntemi	Renk		
		Kuyu tahliliye yöntemi	Parçacık boyutu tanımı		
			Koku		
Kap No	Numune Kabı Cinsi	Numune Miktari	Bakılacak Parametre(ler)	Koruma Önlemi	Özel Notlar
Numune Kapları					
İşbu tutanak tarafınızca imza alınmış olup yukarıda nitelikleri belirtilen numune tesis sahibi veya vekil gözetiminde yerinde alınarak ambalajlanmış ve mühürlenmiştir. Tutanın ek sayfası ☐ vardır (... sayfa) ☐ yoktur					
Yetkili imzalar					

Ek-3

ANALİZ EDİLECEK PARAMETRELERE ÖZGÜ NUMUNE SAKLAMA VE KORUMA YÖNTEMLERİ

Tablo 1- Yer üstü ve Yeraltı suyu numunelerinin saklanması ve koruması için uygun olan teknikler – Kimyasal analizler

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standard	Kabin tipi	Koruma ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
Asitlik ve alkanit	ISO 9963-1: 1994 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır	P veya C PE, BC	Yüksek derişimde çözünmüş gaz içeren numuneler tercihen yerinde analiz edilir. Saklama sırasında gerçekleşebilecek olan indirgeme veya yükseltgenme numuneyi değiştirebilir.	14 gün
Adsorplanabilir organik halojenler (AOX)	ISO 9562: 2004 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır	P veya C Eğer konsantrasyonun düşük olduğundan şüphe ediliyorsa cam kullanılır. P	Yüksek derişimde çözünmüş gaz içeren numuneler tercihen yerinde analiz edilir.	
Altıminyum	ISO 15586: 2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır. ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır. ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır. ISO 12020: 1997 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır. ISO 10566: 1994 ISO 5667-3:1994'e atif yapılmıştır.	PE,PP,FEP Normal konsantrasyonlar için: PE-HD, PTFE Düşük konsantrasyonlar için: PFA,FEP Uygun plastikler, poliolefİN içermeyen (eser miktarда Al içerebilir) PE	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir, karanhıkta saklanır veya koyu renkli şeşeler kullanılır. Eğer numune klorlu ise (b) dip notu uygulanır. -18 °C'nin altında dondurulur.	5 gün 1 ay
Anonymum	ISO 7150-1:1984 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır. ISO 14911:1998 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır. ISO 11732:2005 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	P veya C P veya C PE C, PoliolefİN, PTFE P	Numuneler yerinde filtre edilir. H ₂ SO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir. Numuneler yerinde filtre edilir. Numuneler yerinde filtre edilir. HNO ₃ ile pH 3±0,5 olacak şekilde asitlendirilir. Numuneler yerinde filtre edilir. H ₂ SO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir. Numuneler karanhıkta saklanır veya koyu renkli şeşeler kullanılır. Numuneler yerinde filtre edilir. -18 °C'nin altında dondurulur.	21 gün 1 gün 14 gün 1 ay

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Koruma ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
Antimon	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	PE,PP,FEP	HCl ya da HNO_3 ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir. Analiz için hidrat teknik kullanılsa HCl kullanılır.	1 ay
	ISO 11885:2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düştük konsantrasyonlar için: PFA,FEP		
	ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.			
	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	PE,PP,FEP		
Arsenik	ISO 11885:2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düştük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	HCl ya da HNO_3 ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir. Analiz için hidrat teknik kullanılsa HCl kullanılır.	6 ay
	ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.			
	ISO 11969:1996 ISO 5667-3:1994'e atif yapılmıştır.	PE, BC HNO_3 ile yıkamış (Hacimce %10)		
	ISO 11885:2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düştük konsantrasyonlar için: PFA,FEP		
Baryum	ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.			
	ISO 14911:1998 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	PE	HNO_3 ile pH 3±0,5 olacak şekilde asitlendirilir.	
	ISO 11885:2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düştük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	HNO_3 ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
	ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır			
Biyokimyasal oksijen ihtiyacı (BOİ)		P veya C	Numuneler kararlılıkta saklanır veya koyu renkli şişeler kullanılır.	1 gün
	P		-18 °C'nin altında dondurulur. Numuneler kararlılıkta saklanır veya koyu renkli şişeler kullanılır.	1 ay ($>50 \text{ ng/l}$ ise 6 ay)
Bor	ISO 11885:2007	Normal konsantrasyonlar	HNO_3 ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	6 ay

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Koruma ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
Bromat	ISO 5667-3'e atif yapılmıştır. ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	İçin: PE-HD,PTFE Düştük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	Ozon numuneden uzaklaştırılır. Örneğin; numune alımından hemen sonra 1 litre numune için 50 mg etilendiamin eklenir.	1 ay
Bromür ve brom bileşikleri	ISO 10304-1:2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	PE veya C		1 ay
Brom kalıntıları	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	Koyu renkli P veya C PE,PP,FEP	Numuneler yerinde analiz edilir.	5 dakika
Kadmiyum	ISO 5961:1994 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır. ISO 11885:2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır. ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır.	PE,BC Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düştük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	6 ay
Kalsiyum	ISO 7980:1986 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır. ISO 11885:2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır. ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır. ISO 14911:1998 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır.	PE,PP Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düştük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
Karbondioksit	ISO 9439 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır.	P veya C	HNO ₃ ile pH 3±0,5 olacak şekilde asitlendirilir. Numuneler yerinde analiz edilir.	1 gün

Yapılaçak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Koruma ve Saklama şartları
Karbon, Toplam Organik Karbon (TOK)	ISO 8245 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	P veya C P	H ₂ SO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir. Asitlendirme ile karbondioksit uzaklaştırılmasına bağlı olarak uçucu organik bileşiklerin kaybı olmasından şüphelenilmesi ise asılendirme uygun değildir. Sogutma ve analiz 8 saat içinde yapılır. -18 °C'nin altında dondurulur.
Cözünmüs Organik Karbon (ÇOK)	ISO 8245 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	P veya C P veya C PP, C P	H ₂ SO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilmeden önce filtre edilir. H ₂ SO ₄ veya H ₃ PO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilmeden önce filtre edilir. -18 °C'nin altında dondurulur.
Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KO ₂)	ISO 15705:2002 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmıştır.	P	H ₂ SO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir. -18 °C'de dondurulur.
Kloramin		P veya koyu renkli C	6 ay -18 °C'de dondurulur.
Klorat	ISO 10304-4:1997 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmıştır.	P veya C	Numuneler yerinde analiz edilir. 5 dakika
	ISO 15682-2:2000 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE veya C	pH 10±0,5 olacak şekilde NaOH ilave edilir. 7 gün
Klorir	ISO 10304-4:1997 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmıştır.	PE veya C P veya C	Yayın tekniklerin olumsuz bir etkisi olmadığından, özel koruma ve saklama şartları gerekmemektedir. 1 ay
Klorlu çözütüler: Uçucu Organik Bileşiklere bakınız.			
Klor dioksit		P veya koyu renkli C P veya koyu renkli C	Özel koruma ve saklama şartları gerekmemektedir. Numuneler yerinde analiz edilir. 5 dakika
Klor, kalıntı			Numuneler yerinde analiz edilir. 5 dakika
Klorit	ISO 10304-4:1997 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmıştır	P veya koyu renkli C P veya C	pH 10±0,5 olacak şekilde NaOH ilave edilir. 7 dakika
Klorofil	ISO 10260:1992 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmıştır		Numuneler tercihen yerinde filtre edilir. Numuneler karanlıkta saklanır veya koyu renkli şişeler kullanılır. 1 gün Ekstraksiyon yapılması durumunda 1 ay Filtreleme sonrası -18 °C'nin altında dondurulur. Filtrelenmeden sonra -18 °C'nin altında dondurulur. Filtrelenmeden sonra -80 °C'nin altında dondurulur.

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Korumalı ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
Krom	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	PE,PP,FEP		durumunda 1 ay
	ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düşük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	6 ay
	ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır			
	ISO 23913: 2006 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	P veya BC		24 saat
	ISO 18412:2005 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	P veya BC		4 gün
	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	PE,PP,FEP		
Krom (VII)	ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düşük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
	ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır			
	ISO 7887:2011 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	P veya C	Numuneler karanlıkta saklanır veya koyu renkli şişeler kullanılır.	5 gün
			Demir (II) bakımından zengin olan yeraltı suyu için yerinde analiz yapılır.	5 dakika
Renk	ISO 7888:1985 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	P veya soda cam hariç C	Tercihen yerinde analiz edilir.	1 gün
	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	PE,PP,FEP		
	ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düşük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	6 ay
İletkenlik				
Bakır				

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standard	Kabin tipi	Koruma ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
	ISO 5667-3'e atif yapılmıştır			7 gün (külkürt içeriyorsa 1 gün)
Kolaylıkla açığa çıkanabilen Siyanür	ISO 14403:2012 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	P veya C	pH>12'ye kadar NaOH ilâve edilir. Numuneler karanlıkta saklanır veya koyu renkli şişeler kullanılır.	3 gün
Toplam siyanür	ISO 14403:2012 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır	P veya C	pH>12'ye kadar NaOH ilâve edilir. Numuneler karanlıkta saklanır veya koyu renkli şişeler kullanılır.	3 gün
Siyano klorür		P		1 gün
Deterjanlar: Yüzey aktif maddelere bakınız.				
Cözünmüş katılar (kuru kalıntı): Toplam katılara (toplam kalıntılar) bakınız				
Yer üstü suyu veya atık suda ekstrakte organik halojenler (EOH)		C	Eğer numune klorlu ise (b) dip notu uygulanır.	4 gün
Yeraltı veya içne suyunda ekstrakte organik halojenler (EOH)		C	Eğer numune klorlu ise (b) dip notu uygulanır.	1 ay
Ekstrakte organik halojenler (EOH)		C	Eğer numune klorlu ise (b) dip notu uygulanır. HNO_3 veya H_2SO_4 ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	14 gün
Florürler	ISO 10304-1:2007 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır ISO 10359-1:1992 ISO 5667-3'e atif yapılmıştır ISO 10359-2:1994 ISO 5667-3:1994'e atif yapılmıştır.	PTFE olmayan P		
Hidrazin		C	HCl ile 1 mol/L'ye kadar asitlendirilir. Numuneler karanlıkta saklanır veya koyu renkli şişeler kullanılır.	1 gün
Hidrokarbonlar	ISO 9377-2:2000 ISO 5667-3:1994'e atif yapılmıştır.	C	HCl, HNO_3 veya H_2SO_4 ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
Hidrojen-karbonatlar			Cam kapaklı veya PTFE kaplı vida kapaklı cam	4 gün
			Düzenlik ve alkaliniteye bakınız.	

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Korumu ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
Iyodür	ISO 10304-3:1997 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmamıştır.	PE veya C		1 ay
Iyot Demir (II)	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır ISO 11885; 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır	C P veya BC PE,PP,FEP	Numuneler karanlıkta saklanır veya koyu renkli şişeler kullanılır. HCl ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir	1 gün 7 gün
Demir			HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
Kjeldahl Azotu	ISO 5663: 1984 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır	P veya C veya BC	-18 °C'nin altında dondurulur.	6 ay
Kuruşun	ISO 15586; 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11885; 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 17294-2; 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE, PP, FEP Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düşük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	H ₂ SO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
Lityum	ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 17294-2; 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düşük konsantrasyonlar için: PFA,FEP	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
Magnezyum	ISO 14911; 1998 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 7980; 1986 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır. ISO 11885; 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE PE, PP	HNO ₃ ile pH 3±0,5 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Koruma ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE-HD,PTFE Düşük konsantrasyonlar için: PFA,FEP		
	ISO 14911: 1998 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE	HNO ₃ ile pH 3±0,5 olacak şekilde asitlendirilir.	
Manganuz	ISO 15586: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 14911: 1998 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE, PP,FEP Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düşük konsantrasyonlar için: PFA,FEP PE	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir. HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
Civa		P veya BC	HNO ₃ ile pH 3±0,5 olacak şekilde asitlendirilir.	
Molibden	ISO 17852:2006 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PTFE, FEP, BC, Kuartz	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	6 ay
Nikel	ISO 12846:2012 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	P veya BC	1 ml/100 ml HCl eklenir. Numunenin kirlemeğinden emin olmak için azami dikkat gösterilir. Laboratuvara potasyum bromür-potasium bromat reaktifleri ile parçalanmak suretiyle stabilize edilir.	2 gün 1 ay
Monosiklik aromatik hidrokarbonlar: Uçucu organik bilesiklere bakınız	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11885:2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 17294-2:2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE, PP, FEP Normal konsantrasyonlar için: PE-HD,PTFE Düşük konsantrasyonlar için: PFA,FEP P veya C	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
Nitrat – tüm sularda	ISO 13395:1996 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE veya C	-18 °C'nin altında dondurulur.	1 gün 8 gün 7 gün
	PE veya C	PE veya C	HCl ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	

Analizden önce maksimum saklama süresi	Koruma ve Saklama şartları	Kabın tipi	Referans Uluslararası Standart	Yapılacak tayin
1 ay	-18 °C'nin altında dondurulur.	P	Nitrat-atıksu ve yer üstü suyunda	
4 gün	Numuneler yerinde filtre edilir.	P veya C	Nitrit – tüm sularda	ISO 13395:1996 ISO 5667-3'e atff yapılmıştır.
1 gün	Numuneler tercihen yerinde analiz edilir.	P veya C	Nitrit-atıksu ve yer üstü suyunda	
4 gün	Numuneler yerinde filtre edilir.	P veya C	Toplan Azot	ISO 29441:2010 ISO 5667-3'e atff yapılmıştır.
1 ay	H ₂ SO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	P	Koku	
1 ay	-18 °C'nin altında dondurulur.	C	Yağ ve Gres	
6 saat	Yerinde nitel analiz yapılır.	C	Organik klor	ISO 17353:2004 ISO 5667-3'e atff yapılmıştır.
1 ay	H ₂ SO ₄ veya HCl veya HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir. Şişenin yaklaşık % 90'ı doldurulur, üst kısmında yeterli hacimde boşluk bırakılır. H ₂ SO ₄ veya HCl veya HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	C	Organoklorlu bileşikler	C
1 ay	Numuneler karanlıkta saklanır veya koyu renkli şüşeler kullanılır.	C	Çözünmüş organofosfatlar: Çözünmüş fosfatlara bakınız	
4 gün	Oksijen yerinde sabitlenir. Numuneler karanlıkta veya koyu renkli şüşelerde saklanır.	P veya C	Oksijen	
1 gün	Yerinde analiz için elektrokimyasal metod da kullanılabilir. Numuneler karanlıkta veya koyu renkli şüşelerde saklanır.	P veya C		ISO 3814:2012 ISO 5667-3'e atff yapılmıştır.
2 gün	Koruma ve saklama yapılamaz, yerinde analiz edilir.	P veya C		ISO 8467:1993 ISO 5667-3'e atff yapılmamıştır.
2 gün	H ₂ SO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	P	Permanganat indeksi (CODMn)	
1 ay	Numuneler karanlıkta saklanır.	P		
14 gün	Eğer numune klorlu ise (b) diph notu uygulanır.	C	Karbamat pestisitler	
1 ay	-18 °C'nin altında dondurulur.	P		
14 gün	H ₂ SO ₄ veya HCl veya HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	C	Pestisitler, fenoksialkanoik herbisitler ^a	

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Korumu ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
Alkilhalojenli fenoksi asitler, hidroksibenzonitiller ve bentazon	ISO 15913:2000 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır.	C, koyu renkli	Metanoik asit ile pH 3-4 olacak şekilde asitlendirilir.	3 gün
Organoklorlu pestisitler ve klorbenzenler	ISO 6468:1996 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır.	PTFE kapaklı koyu renkli C	Endosulfan numunesi ayrı olarak pH>2 olacak şekilde ve diğerleri ise pH 5-7,5 olacak şekilde korumaya alınır. Eğer pH aralığın dışındaysa 24 saat içinde ekstraksiyon yapılır.	1 gün
α -endostüfan, β -endostüfan, endostüfan sülfat, cis-klor dane, trans-klor dane, cis-heptaklorepoksit, transheptaklorepoksit, heptaklor, α -HCH, β -HCH, γ -HCH, δ -HCH, aldrin, dieldrin, endrin, isodrin, telodrin, hetzaklorobutadien, o,p'-DDD, o,p'-DDE, o,p'-DDT, p,p'-DDD, p,p'-DDE, p,p'-DDT, 1,2,3-triklorobenzen, 1,2,4-triklorobenzen, 1,3,5-triklorobenzen, 1,2,3,4-tetraklorobenzen, 1,2,3,5-tetraklorobenzen, 1,2,4,5-tetraklorobenzen, pentaklorobenzen, hekzaklorobenzen	PTFE kapaklı koyu renkli C		7 gün	
Organofosforlu pestisitler	ISO 10695:2000 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır.	PTFE kapaklı koyu renkli C	Bazi organofosforlu bilesikler sulu ortamda hızlı bir şekilde indirgenebilirler. Dolayısıyla, eğer bu durum söz konususuya, fosfor bilesikleri için numune alındıktan sonra 1 gün içinde ekstraksiyon yapılır.	1 gün
Organofosforlu pestisitler		PTFE kapaklı koyu renkli C		7 gün
klorpirifos-etyl, klorpirifos-metil, diazinon, diklorvos, dimetoat, disufoton, fenthiyon, malathion mevinfos, paratiyon-etyl, paratiyonmetil	ISO 21458:2008 ISO 5667-3'e atif yapılmamıştır.	P, örneğin poliolefin		6 gün
Organofosforlu pestisitler glyphosate				

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Koruma ve Saklama şartları	
			-18 °C'nin altında dondurulur.	
Organooazotlu pestisitter	ISO 10695:2000 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır.	PTFE kapaklı koyu renkli C	Bazi organik azot bilesikleri sulu ortamda hızlı bir şekilde indirgenebilirler. Dolayısıyla, eğer bu durum söz konususuya, azot bileşikleri için numune alındıktan sonra 2 gün içinde ekstraksiyon yapılır.	
Organooazotlu pestisitter	ISO 11369:1997 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PTFE kapaklı koyu renkli C	7 gün	
Organooazotlu pestisitter Atrazin, propazin, simazin, terbutirin		PTFE kapaklı koyu renkli C	1 ay	
Petrol ve türevleri: Hidrokarbonlara bakınız				
pH	ISO 10523:2008 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 10523:2008 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	P veya C	1 gün	
pH – (anaerobik yeraltı suyu)		P veya C. Özel şekilli tipa ile hava girişini engellerdir.	Tercihen yerinde analiz edilir.	
Fenol indeksi	ISO 14402: 1999 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 8165-1: 1992 ISO 5667-3:1985'e atıf yapılmıştır. ISO 8165-2: 1999 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmıştır. ISO 11857-1: 2005 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11857-2: 2009 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 8165-1: 1992 ISO 5667-3:1985'e atıf yapılmıştır. ISO 8165-2: 1999 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmıştır.	C PTFE, C PTFE kapaklı cam veya borosilikat cam ISO 8165-1: 1992 ISO 5667-3:1985'e atıf yapılmıştır. ISO 8165-2: 1999 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmıştır. ISO 11857-1: 2005 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11857-2: 2009 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 8165-1: 1992 ISO 5667-3:1985'e atıf yapılmıştır. ISO 8165-2: 1999 ISO 5667-3:1994'e atıf yapılmıştır.	H ₃ PO ₄ veya H ₂ SO ₄ ile pH < 4 olacak şekilde asitlendirilir. H ₃ PO ₄ veya H ₂ SO ₄ ile pH < 4 olacak şekilde asitlendirilir. Numuneler karanlıkta veya koyu renkli şüşelerde saklanır. H ₃ PO ₄ veya H ₂ SO ₄ ile pH < 4 olacak şekilde asitlendirilir. pH < 2	21 gün 21 gün 21 gün 21 gün 21 gün 21 gün 7 gün 14 gün 14 gün
Fenoller, alkiller		Cam kapaklı veya PTFE kapılı vida kapaklı cam	Eğer numune klorlu ise (b) dip notu uygulanır.	
Fenoller, klorlu		Cam kapaklı veya PTFE kapılı vida kapaklı cam	Su yerinde filtrelenir. Analizden önce, demir (II) sülfat veya sodyum arsenit ekleyerek yükseltgen maddeler uzaklaştırılır.	
Fosforlar, çözünmüş		P veya C veya BC P	-18 °C'in altında dondurulur.	

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Koruma ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
	ISO 11885:2007 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 17294-2; 2003 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 6878: 2004 ISO 56667-3'e atıf yapılmamıştır.	Normal konsantrasyonlar için: PE-HD, PTFE Düştük konsantrasyonlar için: PFA, FEP Tercihen C, ya da PE, PVC	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	
	ISO 15681-1; 2003 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 15681-2; 2003 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır.	P, C veya BC		1 ay
Toplam Fosfor	ISO 11885: 2007 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 17294-2; 2003 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 6878: 2004 ISO 56667-3'e atıf yapılmamıştır.	Normal derişimde: PE-HD, PTFE Düştük Derişimde: PFA, FEP Tercihen C yoksa PE, PVC	H ₂ SO ₄ veya HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
Fitalatlar	ISO 18856:2004 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 6468:1996 ISO 56667-3'e atıf yapılmamıştır.	C	Karanlıkta veya koyu renkli şişede saklanır.	6 ay
Poliklorlu Bifeniller (PCB'ler)	ISO 17993:2002 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 28540:2011 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır.	PTFE kapaklı C	pH 5-7,5 arasında ayarlanır. Eğer pH aralığı dışında ise 24 saat içinde numune ekstrakte edilir. Numune klorlanmış ise, (b) dıpnodu uygulanır.	4 gün 1 gün 7 gün
Polistiklik Aromatik Hidrokarbonlar (PAH'lar)	ISO 11885: 2007 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır.	PTFE kapaklı C	Numune klorlanmış ise, (b) dıpnodu uygulanır.	7 gün
Potasyum	ISO 11885: 2007 ISO 56667-3'e atıf yapılmıştır.	Normal derişimde: PE-HD, PTFE	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabun tipi	Korum ve Saklama şartları	Analizden önce maksimum saklama süresi
Selenyum	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 9964-3:1993 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır.	Düşük Derişimde: PFA, FEP PE		
	ISO 14911: 1998 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE , PP , FEP	HNO ₃ ile pH 3 ± 0,5 olacak şekilde asitlendirilir.	
	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	Normal derişimde: PE-HD, PTFE	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
		Düşük Derişimde: PFA, FEP	Hidrotr teknigi ile analiz yapılacak ise HCl kullanılır.	
		P	Numuneler yerinde filtre edilir.	1 ay
	ISO 16264:2002 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır.	P	Numuneler yerinde filtre edilir. Mümkün olduğunda çubuk analiz edilir.	5 dakika
	Silikatlar, çöziünmüs	P		
	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE , PP , FEP		1 ay
	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	Normal derişimde: PE-HD, PTFE	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır.	Düşük Derişimde: PFA, FEP		
Gümüş	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	Normal derişimde: PE-HD, PTFE		
	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır.	Düşük Derişimde:PFA, FEP		
	ISO 9964-3:1993 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır.	Normal derişimde: PE-HD, PTFE	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.	1 ay
	ISO 9964-3:1993 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır.	PE		
Sodyum	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	Düşük Derişimde:PFA, FEP		
	ISO 9964-3:1993 ISO 5667-3'e atıf yapılmamıştır.	PE		

Yapılacak tayin	Referans Uluslararası Standart	Kabin tipi	Analizden önce maksimum saklama süresi
	ISO 14911: 1998 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	PE	
Askida Katı		P veya C	2 gün
Sülfat	ISO 10304-1: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	P veya C	1 ay
Sülfür (kolaylıkla açığa çıkarılan)		P	HNO ₃ ile pH 3 ± 0,5 olacak şekilde asitlendirilir. Numune, alınır almaz 2 mL çinko asetat çözeltisi ile fåve edilerek arazide saklanır. pH 8,5 ile 9,0 arasında değilse NaOH eklenir.
Sülfit	ISO 10304-3: 1997 ISO 5667-3: 1994'e auf yapılmıştır.	P veya C	7 gün
Yüzey aktif maddeler, anyonik		C	Numunenin her bir 100 mL'si için 1 mL EDTA çözeltisi fåve edilerek arazide saklanır. Formaldehit çözeltisi eklenir.
Yüzey aktif maddeler, katyonik		C	3 gün
Yüzey aktif maddeler, iyonik olmayanlar		C	-18 °C'in altında dondurulur. Formaldehit çözeltisi eklenir.
Kalay	ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır. ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atıf yapılmıştır.	Normal derişimde: PE-HD, PTFE Düşük Derişimde: PFA, FEP	4 gün 1 ay 2 gün 1 ay
Toplam Sertlik: Kalsiyuma bakınız			
Toplam katilar (Toplam çökevi, kuru ekstrat)		P veya C	7 gün
Trihalometanlar: Uçucu Organik Bileşiklere bakınız			
Bulamıklık	ISO 7027: 1999 ISO 5667-3: 1994'e auf yapılmıştır.	C veya P	Numuneler kararlılıkta saklanır veya koyu renkli şişeler kullanılır. Tercihen sahada analiz edilir.
Uranyum		P veya BC	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir.

Vanadyum	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atf yapılmıştır.	PE , PP , FEP	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirir. Normal derişimde: PE-HD, PTFE	1 ay
	ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atf yapılmıştır.			
	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atf yapılmıştır.			
	ISO 11423-1:1997 ISO 5667-3'e atf yapılmamıştır.	PTFE kapaklı C veya PTFE kapaklı şışe		
	ISO 11423-2:1997 ISO 5667-3'e atf yapılmamıştır.			
Uçucu Organik Bileşikler Halogenli hidrokarbonlar, Monosiklik aromatik hidrokarbonlar, organik karbon gibi diğer çözüçüler	ISO 15680:2003 ISO 5667-3'e atf yapılmıştır.		HCl , HNO ₃ veya H ₂ SO ₄ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirilir. Eğer numune klorlu ise (b) dip notu uygulanır. Tasviye ve tutma ile HCl girişimleri görtilebilir.	7 gün 5 gün 2 gün 2 gün 1 gün
	ISO 11423-1:1997 ISO 5667-3'e atf yapılmamıştır.			
	ISO 11423-2:1997 ISO 5667-3'e atf yapılmamıştır.			
	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atf yapılmıştır.	PE , PP , FEP		
	ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atf yapılmıştır.	Normal derişimde: PE-HD, PTFE		
Çinko	ISO 17294-2: 2003 ISO 5667-3'e atf yapılmıştır.	Düşük Derişimde: PFA, FEP	HNO ₃ ile pH 1-2 olacak şekilde asitlendirir. Normal derişimde: PE-HD, PTFE	6 ay
	ISO 11423-1:1997 ISO 5667-3'e atf yapılmamıştır.			
	ISO 11423-2:1997 ISO 5667-3'e atf yapılmamıştır.			
	ISO 15586:2003 ISO 5667-3'e atf yapılmıştır.	PE , PP , FEP		
	ISO 11885: 2007 ISO 5667-3'e atf yapılmıştır.			

^a:ISO 15813:2000'e göre

^b: Eğer numunenin klorundan şüphe ediliyorsa, numune alındıktan (örnekleme yapıldıktan) sonra numune kabına her 1000 mL numune için 80 mg Na₂S₂O₃.5H₂O eklenir.

Kısaltmalar:

P: Plastik, C: Cam, BC: Borosilikat cam, FEP: Perfloro (etilen/propilen), PE: Polietilen, PE-HD: Yüksek yoğunluklu polietilen, PET: Polietilen tereftalat, PFA: Perfloroalkoksi (polimer), PP: Polipropilen, PTFE: Polytetrafloroetilen, PVC: Poli (vinilklorür)

Tablo-2 Sedimentte uygulanan farklı analitler için kap çeşidi, koruma ve saklama şartları

Analiz	Kap Çeşidi ^a	En az numune miktarı ^b (g)	Koruma ve Saklama Şartları	Saklama müddeti ^c	Yorum
Asitlik	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	14 gün	
Alkalilik	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	14 gün	
Amonyak Azotu	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	24 saat	Çamur parametresi
Anyonlar (Cl, Br, F ve SO ₄)	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	1 ay	
Emilebilir organik bağlı halojenler (AOX)	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	7 gün	
Biyolojik bozunma	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	24 saat	
Biyolojik Oksijen İhtiyacı (BOİ)	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız <18°C	24 saat	
Kapiler emme süresi	P ya da Metal	1000	1°C ile 5°C Havasız	24 saat	Çamur parametresi
İletkenlik	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	24 saat	
Krom (VI)	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız <18°C	24 saat (çamur) 1 gün (sediment)	
Siyanür	P C	50 50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız 1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	1 ay 4 gün	
Kuru Madde (Kuru kütte)	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	7 gün	Alt Ömeklemedeki kuru ağırlığının tespiti için, saklama şartı sunulsızdır.
Ekstrakte edilebilir organik halojenler (EOX)	Emilebilir organik bağlı halojenler (AOX)'e bakınız.				
Kjeldahl Azotu	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	24 saat (çamur) 7 gün (sediment)	
Civa (Uçucu olmayan)	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız <18°C Kararlık ve havasız	1 ay	
Civa (Uçucu)	P ya da C	50	1°C ile 5°C Kararlık ve havasız	4 gün	

Metaller	P ya da C	50	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	1 ay	
	P ya da C		<-18°C Karanlık ve havasız	6 ay	
Mikroskopik Analiz	C	10	Yaklaşık 60°C'de kurutulur ve ortam sıcaklığı saklanır, Kuru ve havasız	6 ay	Civa için uygun değil
	C	100	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	24 saat 1 ay	
Mineral Yağ (hidrokarbonlar C10-C40)	P		<-18°C 25 g Sodyum sulfat (Na_2SO_4) 50 g numunenin üzerine eklenir.	6 ay	
	C		1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	24 saat (çamur) 7 gün (sediment)	
Nitrat	P ya da C	50	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	7 gün (sediment)	
Nitrifikasyon	P ya da C	50	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	Tercihen sahada alanız, fakat en azından 24 saat	
Yağ ve Gres	C	100	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	1 ay	
	P		<-18°C 25 g Sodyum sulfat (Na_2SO_4) 50 g numunenin üzerine eklenir.	6 ay	
	C		Ekstrakte edilir ve 1°C ile 5°C arasında saklanır. Karanlık ve havasız	6 ay	
Organooazotlu ve organofosforlu pestisitler	PTFE-kaplı kapaklı Cam kap	Grup başına 50	Ekstrakte edilir ve 1°C ile 5°C arasında saklanır. Karanlık ve havasız	1 ay	
Organokalaylı bileşikler	C	50	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	7 gün	
Ortofosfat	C ya da P	50	<-18°C Karanlık ve havasız	6 ay	
Paracik Boyutu Dağılımı	C ya da P	1000 (çamur) 100 (sediment)	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	24 saat (çamur) 2 gün (sediment)	
PCB, PAH, kloropestisitler	PTFE-kaplı kapaklı Cam kap	Grup başına 50	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	24 saat (çamur) 1 ay (sediment)	Koruma yok
pH (arazide) pH (laboratuvarda)	Örnekleme cihazı	50	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	1 ay	Arazide belirlenir
Fosfor (Toplam)	C ya da P	50	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	24 saat (çamur) 1 ay (sediment)	
Solumnum	C ya da P	50	1°C ile 5°C Karanlık ve havasız	24 saat	
Yarı uçucu ve uçucu olmayan organik bileşikler	PTFE-kaplı kapaklı Cam kap	Grup başına 50	Ekstrakte edilir ve 1°C ile 5°C arasında saklanır. Karanlık ve havasız	1 ay	

			Ekstrakte edilir ve $<18^{\circ}\text{C}$ de saklanır.	6 ay	
Cözülebilirlik/koyulaşma	P ya da C	5000	1°C ile 5°C, Havasız	24 saat	Çamur parametresi
Filtrasyona özel direnç	P ya da M	2500	1°C ile 5°C, Havasız	24 saat	Çamur parametresi
Sülür	P ya da C	50	pH>10,5; 1°C ile 5°C, Karanlık, havasız ve oksijensiz	24 saat	
Toplam Organik Karbon (TOK)/İnorganik Karbon (IC)	PTFE-kapaklı kapak Cam kap	25	5 ml %10'luk çinko asetat eklenir. 1°C ile 5°C, Karanlık ve havasız	7 gün 1 ay	
Uçucu Organiker	PTFE-kapaklı kapak Cam kap	50	<-18°C karanlık ve havasız	6 ay	
			1°C ile 5°C, Karanlık ve havasız	4 gün	
			Methanol ile ekstrakte edilir ve 1°C ile 5°C, Karanlık ve havasız ortamda saklanır.	1 ay	
			Methanol ile ekstrakte edilir ve $<18^{\circ}\text{C}$ de karanlık ve havasız ortamda saklanır.	6 ay	

^a P: plastik, ömek: PE (polietrafloraetilen), PTFE (politeftafloraetilen), PVC [poli(vinil klorür)], PET [poli(etilen tereftalat)]

C: Cam
BC: Borosilikat cam

^b Belirli analitin belirlenmesi için gereken arazideki en az numune miktarı ıslak örmeğe bağlıdır. Aynı arazi numunesinden birkaç analitin analiz edileceği durumlarda, toplam olması gereken numune miktarı her bir analiz için gereken numune miktarının toplamından daha az olabilir.

^c Taşıma süresi dahil

Tablo 3- Yer üstü ve yeraltı sularından alınan mikrobiyolojik analiz numunelerinin saklanması ve taşınması için uygun olan teknikler

	Maksimum numune saklama süresi (taşıma dahil) (saat)		Numunenin saklama sıcaklığı (°C)		Gözlem
	T	U	T	U	
Genel Kültürü yapılabilen mikroorganizmalar (22°C, 30 °C veya 36 °C)	8	12	5±3		
Fekal indikatörler, vejetatif bakteriler <i>E.Coli</i> (ve koliform bakteri)	12	18	5±3		
<i>Enterokok</i>	12	18	5±3		
<i>Clostridium perfringens</i> (vejetatif hücreler)	12	18	5±3		
Sporlar Sülfit indirgeyen bakteri spolları (<i>Clostridium spp.</i>)	24	72	5±3		Ham sularda 24 saatten sonra ölümler gözlenir
Virüsler Bakteriyofaj	48	72	5±3		
Fekal patojenler <i>Salmonella spp.</i> ve diğer <i>Enterobacteriaceae</i> türleri	12	18	5±3		
Enterovirüsler	48	72	5±3		
<i>Cryptosporidium</i> oositleri	1 ay 24	96	-70 5±3	-20 Oda sıcaklığı	
<i>Giardia</i> kistleri	24	96	5±3		
Diğer mikroorganizmalar Amoebae	24	96	5±3		
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	8	12	Oda sıcaklığı	5±3	
<i>Legionella spp.</i>	24		5±3	Oda sıcaklığı	
<i>Cyanobacteria</i>	48	48 72	5±3 5±3		Bazı durumlarda birkaç saat içinde lizis görülür Oksijene duyarlı
<i>Campylobacter</i> (thermophilic spp)	24		3±2		
Epifloresan bakterilerin tümü	1 yıl		Oda sıcaklığı		Tozdan arındırılmış şişede stabilize edilir, +kararlıkta %3'lük formaldehit çözeltisi
Helminth yumurtaları	48	72 1 hafta	5±3 5±3		Örnekler pH 2'de stabilize edilir

T: Tavsiye edilen

U: Uygun

Ek-4

FARKLI SU KÜTLESİ KATEGORİLERİNDÉ İZLENECEK BİYOLOJİK KALİTE UNSURLARI

	Akarsular	Göller	Kıyı Suları	Geçiş Suları
	BIYOLOJİK PARAMETRELER			
1	*Fitoplankton (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Fitoplankton (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk, Biyokütle, Klorofil-a)	Fitoplankton (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk, Biyokütle, Klorofil-a)	Fitoplankton (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk, Biyokütle, Klorofil-a)
2	Fitobentoz (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Fitobentoz (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Makrofit (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Makroalg, Angiosperm (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)
2	Makrofit (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Makrofit (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Makrofit (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Makroalg, Angiosperm (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)
3	Bentik Omurgasız (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Bentik Omurgasız (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Bentik Omurgasız (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)	Bentik Omurgasız (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)
4	Balık (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk, Yaş Yapısı)	Balık (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk, Yaş Yapısı)	-	Balık (Taksonomik Kompozisyon, Bolluk)

*derin ve geniş nehirlerde, akışın az olduğu bölgelerden

Ek-5

**BİYOLOJİK ÖRNEKLEME VE ÖRNEKLERİN SAKLANMASI İLE İLGİLİ
STANDART LİSTESİ**

NO	TS NO	STANDART ADI
BENTİK MAKROOMURGASIZ		
1	TS EN ISO 10870	Su kalitesi-Tatlı sularda nehir dibi makro omurgasızlar için numune alma metodunun ve cihazlarının seçimi
2	TS EN 15196	Su kalitesi – Ekolojik değerlendirme için pupal exuviae of Chironomidae (Order Diptera) numunesinin alınması ve işlenmesine dair kılavuz
3	TS EN ISO 16665	Su kalitesi- Deniz yumuşak dip makrofaunasından kantitatif olarak numune alınması ve numuncelerin hazırlanmasına dair kılavuz
4	TS EN 16150	Su kalitesi-Sığ nehirlerden bentik makro omurgasızların oransal çoklu habitat yöntemi ile örneklenmesine dair kılavuz
BALIK		
5	TS EN 14962	Su kalitesi - Balık numunesi alma metodlarının kapsamı ve seçimine dair kılavuz
6	TS EN 14757	Su kalitesi- Değişen göz açıklıklı sık örgülü ağlarla balık numunesi alınması
7	TS EN 14011	Su kalitesi-Elektrikle balık numunesi alma
MAKROFİT		
8	TS EN 15460	Su Kalitesi-Gölledeki makrofitlerin araştırılması için kılavuz standard
9	TS EN 14184	Su Kalitesi-Akarsularda sucul makrofitlerin araştırılması için kılavuz
FİTOBENTOZ		
10	TS EN 15708	Su kalitesi -Sığ akarsulardaki fitobentozların araştırılması, numune alınması ve laboratuvar analizleri için kılavuz standard
11	TS EN 13946	Su kalitesi- Nehir ve göllerden bentik diatomlardan rutin numune alınması ve hazırlanması için standard kılavuz
FİTOPLANKTON		
12	TS EN 15972	Su kalitesi-Deniz fitoplanktonlarının nitel ve nicel araştırmalarına dair kılavuz
13	TS EN 9548	Su Kalitesi-Yüzey sularda fitoplankton numune alınmında kullanılan aletlerin sınıflandırılması ve kullanma tekniği
14	TS 9841	Su Kalitesi - Fitoplankton numuncelerinin muhafaza kuralları
15	TS 9092 ISO 10260	Su Kalitesi-Biyokimyasal parametrelerin ölçülmesi-klorofil-a derişiminin spektrometrik tayini
16	TS EN 16161	Su kalitesi- Deniz ve tatlı su numunelerinde in vivo adsorbsiyon teknikleri ile klorofil-a derişiminin tahmini için kılavuz
GENEL		
17	TS EN ISO 19493	Su kalitesi-Denizlerde sert substrat topluluklarının biyolojik araştırmalarına dair kılavuz

Ek-6
BİYOLOJİK ÖRNEKLEME ARAZİ FORMU (NEHİR)

İstasyon adı ve kodu:	Tarih ve saat:		
Nehir adı:	Havza:		
Formu dolduran personel:			
Koordinatlar: N: E:	Yer tanımı: (il / ilçe/ mevki/ yakın köy/ köprü ve benzeri)		
Yükseklik:	Video/Fotoğraf No:		
Nehir Genişliği(m): ☐ <1, ☐ 1-5, ☐ 5-10, ☐ 10-20, ☐ >20			
Nehir Derinliği(m): ☐ <0,25, ☐ 0,25-0,5, ☐ 0,5-1, ☐ >1			
Dip yapısı: kaya (%) çakıl (16-64mm) (%) silt(%)	büyük taş (>256mm) (%) küçük çakıl (2-16mm) (%) organik (%)	iri çakıl (64-256 mm) (%) kum (%) yapay (%)	
Nehir morfolojisi: ☐ Dalgalı hızlı akış (riffle) (%), ☐ düz akış(run) (%), ☐ gölßenme(pool) (%)			
Hava Durumu: ☐ Güneşli, ☐ bulutlu, ☐ yağmurlu, ☐ diğer:			
Hava sıcaklığı(°C):			
Helofitler: ☐ Var, ☐ Yok	Dip bitki örtüsü: ☐ Var, ☐ Yok:		
Kıyı: ☐ Doğal, ☐ Modifiye,	Gölgelilik (%): Sağ: Sol:		
Bulanıklık: ☐ Berrak, ☐ az bulanık (*SD>1m),	☐ bulanık(*SD<1m), ☐ çok bulanık		
Akıntı : ☐ Durgun, ☐ yavaş, ☐ hızlı, ☐ şiddetli			
Debi:			
Fizikokimyasal Ölçümler:	Sıcaklık(°C): Elektriksel İletkenlik(μ S/cm) Oksijen Doygunluğu (%):	pH:	Çözünmüş Oksijen (mg/L):
Koku: ☐ Var, ☐ Yok	Renk: ☐ Var, ☐ Yok		
Önemli baskılar:			
Açıklamalar:			

*Secchi derinliği

NEHİRLER İÇİN MAKROFİT ARAZİ FORMU

İstasyon adı ve kodu:	Tarih ve saat:
Fotoğraf No.	Örneklemeyi yapan personel :

Notlar:

NEHİRLER İÇİN BENTİK DİATOM ARAZİ FORMU

İstasyon adı ve kodu:	Tarih ve saat:
Örnekleme yapan personel:	Fotoğraf No.
Örnek hacmi:	Örnek numarası:
Tespit (Fiksasyon) türü:	
Örnek nereden alındı? ☐ Taş (adet) (cm ²), ☐ Bitki (adet), ☐ diğer:	
Notlar:	

NEHİRLER İÇİN BENTİK MAKROOMURGASIZ ARAZİ FORMU

İstasyon adı ve kodu:	Tarih ve saat:
Örnekleme yapan personel:	Fotoğraf No.
Örnek numarası:	Tespit (Fiksasyon) türü:
Örnekleme yöntemi: ☐ kepçe ağı ☐ surber ☐ grab ☐ diğer	
Örnek alımı: ☐ suda yürüyerek ☐ kıyıdan ☐ botla	
Notlar:	

NEHİRLER İÇİN BALIK ARAZİ FORMU

Ek-7
BİYOLOJİK ÖRNEKLEME ARAZİ FORMU (GÖL)

İstasyon adı ve kodu:	Tarih ve saat:	
Göl adı:	Havza:	
Koordinatlar: K: D:	Yer tanımı: (il / ilçe/ mevki/ yakın köy/ köprü ve benzeri)	
Yükseklik:	Video/Fotoğraf No:	
Göl tipi: ☐ Doğal göl ☐ baraj gölü ☐ gölet		
Gölün ortalama derinliği(m):	Seki Derinliği (m):	
Dip yapısı: kaya (%) çakıl (16-64mm) (%) silt (%)	büyük taş (>256mm) (%) küçük çakıl (2-16mm) (%) organik (%)	iri çakıl (64-256 mm) (%) kum (%) yapay (%)
Hava Durumu: ☐ Güneşli, ☐ bulutlu, ☐ yağmurlu, ☐ diğer:		
Hava sıcaklığı(°C):		
Helofitler: ☐ Var ☐ Yok	Dip bitki örtüsü: ☐ Var, ☐ Yok:	
Kıyı: ☐ Doğal ☐ Modifiye	Göl kiyısı gölgelenme (%):	
Bulanıklık: ☐ Berrak ☐ Az bulanık (*SD>1m)	☐ Bulanık(*SD<1m),	☐ Çok bulanık
Fizikokimyasal Ölçümler:	Sıcaklık(°C): Elektriksel İletkenlik(μ S/cm) Oksijen Doygunluğu (%):	pH: Çözünmüş Oksijen (mg/L):
Koku: ☐ Var ☐ Yok	Renk: ☐ Var ☐ Yok	
Önemli baskılar:		
Açıklamalar:		

*Secchi derinliği

GÖLLER İÇİN MAKROFİT ARAZİ FORMU

İstasyon adı ve kodu:	Tarih ve saat:
Kesit boyutu (en m x boy m):	Örneklemeyi yapan personel :
Fotoğraf No.	

1. Kesit

Takson	Kolleksiyon No.	Örtme Oranı (%)

2. Kesit

Takson	Kolleksiyon No.	Örtme Oranı (%)

3. Kesit

Takson	Kolleksiyon No.	Örtme Oranı (%)

4. Kesit

Takson	Kolleksiyon No.	Örtme Oranı (%)

Notlar:

GÖLLER İÇİN FITOPLANKTON ARAZİ FORMU

İstasyon adı ve kodu:	Tarih ve saat:
Örnekleme yapan personel:	Fotoğraf No.
Örnek hacmi:	Örnek numarası:
Tespit (Fiksasyon) türü:	
Örnekleme ekipmanı ☐ Plankton ☐ Örnekleme şişesi (Ruttner, niskin ve benzeri)	
Örnekleme yöntemi ☐ Dikey (m) ☐ Yatay (m)	
Notlar:	

GÖLLER İÇİN BENTİK MAKROOMURGASIZ ARAZİ FORMU

İstasyon adı ve kodu:	Tarih ve saat:
Örnekleme yapan personel:	Fotoğraf No.
Örnek numarası:	Tespit (Fiksasyon) türü:
Örnekleme yöntemi: ☐ kepçe ağı ☐ surber ☐ grab ☐ diğer	
Örnek alımı: ☐ suda yürüyerek ☐ botla	
Notlar:	

GÖLLER İÇİN BALIK ARAZİ FORMU

Ek-8
BİYOLOJİK ÖRNEKLERİN SAKLANMASINA İLİŞKİN ŞARTLAR

Biyolojik Kalite Unsurları	Numune Alma Şışesi	Saklama Şartları	Maksimum Saklama Süresi	Yorumlar
Bentik makroomurgasız, büyük örnekler	Plastik veya cam	Örneğe % 70 ile % 75 arasında bir nihai hacim oranını verecek şekilde etanol eklenir	1 yıl	Örneğin suyu boşaltılıp deionize su ile durulanır ve etanol çözeltisi içinde saklanır.
Bentik makroomurgasız, küçük örnekler (referans koleksiyon ve benzeri)	Cam	<p>Örnek etanol koruyucu çözeltisine transfer edilir.</p> <p>Ethanol koruyucu çözeltisi: Ethanol (%96):Formaldehit Çözeltileri (%37-40):Gliserol [100:2:1 / hacim])</p>	Süresiz	Platyhelminthesler gibi normal saklama şartlarında şekli bozulan bazı makroomurgasız grupları için özel metotlar gereklidir.
Fitoplankton	Hava geçirmez, kapaklı, plastik veya cam	<ul style="list-style-type: none"> Asidik Lugol Çözeltileri: (100 g Potasyum iyodür, 50 g kristalize iyot, 100 g glasikal asetik asit / 1 L saf su) Alkali Lugol Çözeltileri: (100 g Potasyum iyodür, 50 g kristalize iyot, 100 g sodyum asetat / 1 L saf su) Formaldehit: %37-40 	6 ay-1 yıl 6 ay-1 yıl 1 yıldan uzun	Örnekler karanlıkta saklanır. Asidik Lugol çözeltileri genellikle deniz suyu örneklerinin korunmasında, alkali Lugol çözeltisi ise tatlı su örneklerinin korunmasında kullanılır. Genel anlamda Lugol çözeltisi örnek saman rengine ulaşınca kadar eklenir. Formaldehit ise örneklerle sonuç derişimi % 4'lük olacak şekilde eklenir.
Makrofit	Hava geçirmez, kapaklı, plastik veya cam	<ul style="list-style-type: none"> % 70-75 alkol % 4 formaldehit çözeltisi Strasburger karışımı (1: 1: 1 oranında su: gliserol: % 96 etanol) -18°C'nin altında dondurularak Preslenerek kurutma kağıdı arasında 	6 ay 1 yıl Süresiz	Homojenizasyonu sağlamak için kapta yeterince boşluk bırakılır (% 90 doldurulur). Tatlısu yosunları lügol çözeltisi içinde saklanabilir.
Fitobentoz (Bentik Diatom)	Hava geçirmez, kapaklı, plastik veya cam	<ul style="list-style-type: none"> Asidik Lugol Çözeltileri: (100 g Potasyum iyodür, 50 g kristalize iyot, 100 g glasikal asetik asit / 1 L saf su) Alkali Lugol Çözeltileri: (100 g Potasyum iyodür, 50 g kristalize iyot, 100 g sodyum asetat / 1 L saf su) Formaldehit: %37-40 Etanol (%70-75) 	6 ay – 1 yıl 6 ay – 1 yıl 1 yıldan uzun 6 ay – 1 yıl	Örnekler karanlıkta saklanır. Asidik Lugol çözeltileri genellikle deniz suyu örneklerinin korunmasında, alkali Lugol çözeltisi ise tatlı su örneklerinin korunmasında kullanılır. Genel anlamda Lugol çözeltisi örnek saman rengine ulaşınca kadar eklenir. Formaldehit ise örneklerle sonuç derişimi % 4'lük olacak şekilde eklenir.
Balık	Plastik ya da cam	<ul style="list-style-type: none"> 3±2 °C'ye soğutularak %3,7-4 Nötralize formaldehit çözeltisi (sodyum tetraborat veya hegzametilentetramin ile nötralize edilmiş) 	24 Saat Minimum 3 ay	Örnekler dondurulmaz, analiz 24 saat içerisinde yapılır.